

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

เอกสารรับฟังความคิดเห็น

(ร่าง) หลักเกณฑ์การดำเนินงานในกิจการร่วมทุน
เพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพอันเนื่องมาจาก
สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

สายนโยบายสถาบันการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย
ธันวาคม 2566

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ สนส. /2567

เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินงานในกิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ
อันเนื่องมาจากการระบาดทั่วของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

1. เหตุผลในการออกประกาศ

ปัจจุบันสถาบันการเงินเฉพาะกิจยังคงมีข้อจำกัดในการบริหารจัดการสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ค้างอยู่ในระบบของสถาบันการเงินเฉพาะกิจเป็นเวลานาน ส่วนหนึ่งเนื่องจากพันธกิจที่เป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญต่อประชาชนและผู้ประกอบธุรกิจที่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนเชิงพาณิชย์ได้ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีหลักประกันและมักได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ ประกอบกับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ที่ผ่านมา ทำให้การตกลงราคาขายหนี้ของลูกหนี้กลุ่มนี้ในภาวะปัจจุบันเป็นไปได้ยาก ซึ่งทำให้การช่วยเหลือลูกหนี้ล่าช้าอาจส่งผลให้ปัญหาหนี้ของลูกหนี้เรื้อรังและกระทบต่อความสามารถในการเข้าถึงสินเชื่อในระยะต่อไป

เพื่อให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีเครื่องมือเพิ่มเติมในการบริหารจัดการสินทรัพย์ด้อยคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะเพิ่มความคล่องตัวให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีทรัพยากรเพียงพอในการดำเนินการตามพันธกิจที่กฎหมายจัดตั้งของสถาบันการเงินเฉพาะกิจกำหนดไว้ และทำให้บริษัทบริหารสินทรัพย์สามารถจัดสรรทรัพยากรที่อาจมีเหลืออยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งเพื่อให้ลูกหนี้ได้มีโอกาสรับความช่วยเหลือต่อเนื่องและไม่สร้างภาระต่อลูกหนี้ที่เกินควร ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงเห็นควรส่งเสริมให้บริษัทบริหารสินทรัพย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถร่วมลงทุนในกิจการร่วมทุนที่ดำเนินกิจการเป็นการชั่วคราว ซึ่งเป็นการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ โดยผ่อนปรนหลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการบริหารสินทรัพย์ของบริษัทบริหารสินทรัพย์

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 มาตรา 4/1 และมาตรา 5 แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ธนาคารแห่งประเทศไทยออกหลักเกณฑ์ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์สามารถร่วมลงทุนในกิจการร่วมทุนที่ดำเนินกิจการเป็นการชั่วคราว เพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพอันเนื่องมาจากการระบาดทั่วของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามที่กำหนดในประกาศนี้

3. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับกับบริษัทบริหารสินทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์ทุกแห่ง

4. เนื้อหา

4.1 คำจำกัดความ

“ธปท.” หมายความว่า ธนาคารแห่งประเทศไทย

“บริษัทจำกัด” หมายความว่า บริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด

“บริษัทบริหารสินทรัพย์” หมายความว่า บริษัทจำกัดที่ได้จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์

“สถาบันการเงินเฉพาะกิจ” หมายความว่า สถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย และบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม

“กิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ” หมายความว่า บริษัทจำกัดที่มีการร่วมลงทุนระหว่างสถาบันการเงินเฉพาะกิจอย่างน้อยหนึ่งแห่งกับบริษัทบริหารสินทรัพย์อย่างน้อยหนึ่งแห่ง รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องของบริษัทบริหารสินทรัพย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจดังกล่าว เพื่อประกอบธุรกิจการบริหารสินทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์ ทั้งนี้ อาจมีบุคคลอื่นร่วมลงทุนด้วยก็ได้ โดยมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการจัดตั้งตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

“สินทรัพย์ด้อยคุณภาพ” หมายความว่า สินทรัพย์ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ สินทรัพย์จัดชั้นสูญ ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวมถึงสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (non-performing) ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดในประกาศข้างต้น เพื่อรองรับการประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน สำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

(2) อสังหาริมทรัพย์หรือการขายที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจได้มาจากการชำระหนี้ การประกันการให้สินเชื่อ หรือการซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่รับจำนองไว้จากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งศาล หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

“มาตรฐานการบัญชี” หมายความว่า มาตรฐานการบัญชีที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ และให้หมายความรวมถึงมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

4.2 วัตถุประสงค์

รพท. ส่งเสริมให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ สามารถร่วมลงทุนกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจในกิจการร่วมทุนที่ดำเนินกิจการเป็นการชั่วคราว เพื่อรองรับการแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพในระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่คาดว่าจะทยอยเพิ่มสูงขึ้นอันเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

4.3 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการจัดให้มีกิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ

4.3.1 การจัดตั้งกิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ

บริษัทบริหารสินทรัพย์ สามารถร่วมลงทุนกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจในกิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามรูปแบบและเงื่อนไขการดำเนินงานที่กำหนดในข้อ 4.3.2 โดยต้องจดทะเบียนเป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์ให้เสร็จสิ้น ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2567

4.3.2 รูปแบบและเงื่อนไขการดำเนินงานของกิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ

กิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพต้องมีรูปแบบและเงื่อนไขการดำเนินงานทุกข้อดังต่อไปนี้

(1) การร่วมลงทุนในกิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ

กิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพต้องมีการร่วมลงทุนระหว่างบริษัทบริหารสินทรัพย์อย่างน้อยหนึ่งแห่งและสถาบันการเงินเฉพาะกิจอย่างน้อยหนึ่งแห่ง รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องของบริษัทบริหารสินทรัพย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจดังกล่าว โดยอาจมีบุคคลอื่นร่วมลงทุนด้วยก็ได้

นอกจากนี้ บริษัทบริหารสินทรัพย์อย่างน้อยหนึ่งแห่งและสถาบันการเงินเฉพาะกิจอย่างน้อยหนึ่งแห่ง รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องของบริษัทบริหารสินทรัพย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจดังกล่าว ที่เป็นผู้ร่วมทุน ต้องมีการควบคุมร่วมตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด

(2) สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่กิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพสามารถรับซื้อหรือรับโอน

ในการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ ให้กิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพรับซื้อหรือรับโอนเฉพาะสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ ดังนี้

(2.1) ลูกหนี้ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามทุกข้อดังต่อไปนี้

(2.1.1) เป็นบุคคลธรรมดาที่มีภูมิลำเนาในประเทศไทย หรือนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย ที่มีสถานประกอบการและประกอบธุรกิจในประเทศไทย

(2.1.2) เป็นสินเชื่อหรือธุรกรรมคล้ายสินเชื่อของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

(2.1.3) มีวงเงินรวมกับผู้ให้สินเชื่อเดิม ณ วันที่รับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพไม่เกิน 20 ล้านบาท

(2.1.4) ไม่เป็นลูกหนี้ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีพฤติกรรมที่แสดงถึงการกระทำอันส่อไปในทางไม่สุจริต

(2.2) อสังหาริมทรัพย์หรือการขายที่ได้มาจากการชำระหนี้ การประกันการให้สินเชื่อ หรือการซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่รับจ้างองไว้จากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ของลูกหนี้ที่มีลักษณะตามข้อ (2.1)

ทั้งนี้ การรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของกิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพต้องเป็นไปตามขอบเขตธุรกิจที่กฎหมายจัดตั้งของสถาบันการเงินเฉพาะกิจแต่ละแห่งกำหนดไว้ และต้องไม่มีลักษณะเป็นการเอื้อประโยชน์หรือแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายแก่กรรมการ ผู้บริหารระดับสูง ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของกิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ บริษัทบริหารสินทรัพย์ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว กิจการที่บุคคลดังกล่าวหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวมีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง หรือผู้อื่นรวมทั้งต้องไม่มีลักษณะเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (conflict of interest)

(3) ราคาซื้อขายหรือรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ

ให้กิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่มูลค่ายุติธรรม

ทั้งนี้ ในกรณีที่กิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพขอสินเชื่อจาก หรือออกตั๋วสัญญาใช้เงินให้กับ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ หรือทำธุรกรรมอื่นที่มีลักษณะในทำนองเดียวกัน เพื่อชำระราคาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่รับซื้อหรือรับโอน จะต้องไม่มีเงื่อนไขหรือข้อกำหนดเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนของธุรกรรมดังกล่าวที่พิเศษผิดไปจากการปฏิบัติทั่วไปของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ หรือมีลักษณะเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่กิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ หรือผู้ร่วมลงทุนในกิจการดังกล่าว

(4) การให้ความช่วยเหลือลูกหนี้

กิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพต้องมีการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่รับซื้อหรือรับโอนอย่างน้อยหนึ่งครั้ง เช่น ทำการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ลูกหนี้จะได้รับ และสอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้และประมาณการกระแสเงินสดของลูกหนี้ในอนาคต เว้นแต่เข้าลักษณะเป็นลูกหนี้ที่ไม่มีทางจะได้รับชำระหนี้โดยมีการดำเนินการตามสมควรเพื่อให้ได้รับชำระหนี้แล้ว

(5) ระยะเวลาการร่วมลงทุนในกิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ

กิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพมีอายุการดำเนินงานเป็นระยะเวลาไม่เกินกว่า 15 ปี นับแต่วันที่เริ่มดำเนินงานตามประกาศนี้ โดยเมื่อครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ร่วมลงทุนดำเนินการชำระบัญชีและปิดกิจการร่วมทุน หรือเปลี่ยนแปลงการถือหรือมีหุ้นในกิจการร่วมทุนดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่บังคับใช้อยู่ ณ วันที่ครบกำหนดระยะเวลาข้างต้น ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับการผ่อนผันจาก ธปท. เป็นรายกรณี

4.3.3 การผ่อนปรนการดำเนินการจัดการบริหารสินทรัพย์สำหรับบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่ร่วมลงทุนในกิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ

ตลอดระยะเวลาที่ร่วมลงทุนในกิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่มีรูปแบบและเงื่อนไขการดำเนินงานตามข้อ 4.3.2 ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ที่ร่วมลงทุนสามารถถือหรือมีหุ้นใน หรือสนับสนุนเงินทุนแก่ กิจการร่วมทุนดังกล่าวอันเป็นการดำเนินการจัดการบริหารสินทรัพย์ รวมถึงสามารถถือหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดที่อยู่ระหว่างเตรียมการยื่นขออนุญาตจัดตั้งกิจการร่วมทุนเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ โดยต้องมีการควบคุมร่วมตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด

5. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

6. กำหนดการรับฟังความเห็น

ธนาคารแห่งประเทศไทยเปิดรับฟังความเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างประกาศฉบับนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม – 15 ธันวาคม 2566 ผ่านหน้าเว็บไซต์ ธปท. และระบบกลางทางกฎหมาย

ผู้ประสานงาน:

งานนโยบายด้านเครดิต

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

สายนโยบายสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5837, 0 2356 7365

อีเมล CP-RPD@bot.or.th